

Zienswijze concept 8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn

Naar aanleiding van de internetconsultatie aangaande het concept 8e APN gepubliceerd op 14 juli 2025, dient Van Dijck Groenteproducties B.V. deze zienswijze in.

Stikstofgebruiksnormen

Per 1 januari 2026 dienen nieuwe stikstofgebruiksnormen en aanvullende kortingen in aandachtsgebieden te worden toegepast. Tot op heden is echter niet duidelijk hoe deze normen en kortingen exact worden vastgesteld en uitgewerkt.

Voor telers is deze informatie noodzakelijk om tijdig bouw- en bemestingsplannen op te stellen. Zonder vastgestelde normen is het niet mogelijk om de bedrijfsvoering zorgvuldig te plannen of keuzes te maken die aansluiten bij de toekomstige regelgeving.

Daarbij komt dat het ontbreken van concrete kaders een zorgvuldige inspraak bemoeilijkt. Een zienswijze kan alleen goed onderbouwd worden wanneer helder is wat de maatregelen op bedrijfsniveau inhouden.

Van Dijck Groenteproducties verzoekt daarom om tijdige en ondubbelzinnige duidelijkheid over de stikstofgebruiksnormen en de daarbij horende kortingen. Dit is noodzakelijk voor zowel de voorbereiding van ondernemers als voor een uitvoerbare en evenwichtige invoering van het beleid.

Aanwending drijfmest na 31 juli

Het uitrijden van drijfmest is momenteel toegestaan tot 31 juli. Na deze datum kan mesttoediening enkel plaatsvinden onder specifieke voorwaarden. Zie onderstaande afbeelding:

⁴ Vanaf 1 augustus tot en met 15 september mag u drijfmest uitrijden als u op uw grond:

- uiterlijk 15 september een groenbemester inzaait die in elk geval 8 weken blijft staan;
- uiterlijk 15 september winterkoolzaad zaait voor zaadwinning in het volgende jaar;
- in het aansluitende najaar bloembollen plant.

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/mest/gebruiken-en-uitrijden/wanneer-uitrijden>

Naast de bestaande uitzondering voor bloembollen is het wenselijk om ook een uitzondering te maken voor de teelt van spinazie. Spinazie is een stikstofbehoefstig gewas dat in de late teelten veel extra stikstof nodig heeft. Op dit moment wordt dit uitsluitend aangevuld met kunstmest, omdat dierlijke mest na 31 juli niet meer is toegestaan. Kunstmest is echter gevoeliger voor uitspoeling dan dierlijke mest, waardoor het toestaan van drijfmesttoediening bij spinazie een duurzamere oplossing zou zijn.

Winterteelten

Spinazie wordt momenteel beschouwd als winterteelt wanneer deze na 1 augustus wordt ingezaaid. In de praktijk vindt de inzaai plaats tot eind september en wordt de laatste oogst begin december gerealiseerd. Gezien deze teeltwijze dient spinazie blijvend te worden aangemerkt als winterteelt, zodat toekomstige stikstofkortingen hierop niet van toepassing zijn.

Onbemest vanggewas na korte teelt (uiterlijk 31 augustus ingezaaid)

De inzaai van een onbemest vanggewas na een korte teelt, dat wordt erkend als rustgewas, moet momenteel uiterlijk op 31 augustus plaatsvinden.

Een verlenging van deze termijn tot 30 september zou echter veel groentetelers en akkerbouwers helpen bij het invullen van het rustgewas. Veel gewassen worden immers pas in september geoogst, waardoor het op dit moment vaak onmogelijk is om tijdig een vanggewas in te zaaien.

Volgens de huidige 8e Nitraatrichtlijn mag een onbemest vanggewas vanaf het daaropvolgende kalenderjaar – dus vanaf 1 januari – worden ondergewerkt of vernietigd. In de praktijk betekent dit dat het gewas minimaal drie maanden moet blijven staan.

Wanneer de uiterste inzaaidatum voor vanggewassen na een korte teelt wordt verschoven naar 30 september, onder de voorwaarde dat deze gewassen minstens drie maanden blijven staan, zal dit leiden tot een aanzienlijke toename van het areaal ingezaaide vanggewassen.

Het inzaaien van een groenbemester wordt dan aantrekkelijker, omdat dit officieel geldt als rustgewas en daarmee een duidelijke waarde krijgt binnen het bouwplan. Dit stimuleert telers daadwerkelijk om vanggewassen te zaaien.

Het erkennen van vanggewassen als rustgewas is daarmee een positieve prikkel die ondernemers veel sterker motiveert dan het opleggen van kortingen op de stikstofgebruiksruimte. Positieve stimulansen dragen bij aan een hogere mate van naleving en leveren zo een effectievere bijdrage aan de beoogde milieudoelen.